

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

15.10.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Несприйняття рпц, підтримка Пантеону та шана козацтва: УІНП презентував щорічне соціопитування. – Микола Шмигін](#)

[Через російську атаку в Луцьку постраждав Музей сучасного мистецтва Корсаків. – Дар'я Лобанок](#)

Митці на фронті

[«Я знову хочу вживати слово „перемога”», – лідер гурту «Фіолет» Мартинюк про мову, культуру та війну. – Оксана Височанська](#)

Вшанування пам'яті

[В Ужгороді вшанували 180-річчя видатного закарпатського просвітителя Феодосія Злоцького. – Микола Шмигін](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Прозріння Європи: ЦО НЕ ТАК із «руськими домами» і чому їх давно треба закрити | Антоніна. – Домогосподарка Антоніна и Детектор медіа](#)

Медіа

[Потураєв: Рада має ухвалити три закони для узгодження медіазаконодавства з нормами ЄС. – Діана Горон](#)

Креативні індустрії

[Starlight Creative увійшла до шортлісту премії GEMA Awards за брендинг каналів «Твоє кіно». – Валерія Буняк](#)

Фестивалі

[У Граці представлять «Словник війни» Сливинського і класичну українську музику. – Оксана Мамченкова](#)

Театр

[У Києві відбулась прем'єра сценічної постановки опери Бортнянського «Креонт». – Марина Сингаївська](#)

[«Кімната Левчанівської»: виставу створили з архівних документів, прем'єра відбудеться в Луцьку. – Ірина Воротна](#)

[Закарпатський театр драми та комедії представить у жовтні комедію «Коханці](#)

[напрокат»](#)

Музика

[«Гомін» та музика при свічках: чим здивує органний фестиваль у Львові. – Наталка Горішня](#)

[Анна Трінчер завітає до Львова з оновленою концертною програмою. – Ольга Максим'як](#)

Візуальні мистецтва

[Творчий діалог й пам'ять у світлинах: у луцькій Галереї мистецтв відкрили «Осінній салон». – Маша Пилипчук](#)

[У Харкові відкриється виставка «Лелітні потворки». – Олексій Содома](#)

[«Сфоткай на пам'ять»: нотатки до «Фотоальбому Донеччини». – Варвара Шпільт](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Хіт Канн від Павліковського, драма Васяновича та швейцарська антиутопія: 10 найкращих фільмів Київського тижня критики](#)

[Документальний фільм українського військового медика покажуть в Амстердамі: які українські фільми ще відібрали на IDFA. – Поліна Горлач](#)

[П'ять українських фільмів потрапили до шортлиста Європейської кінопремії. – Дар'я Лобанок](#)

[«Хартія» презентує фільм про полковника УПА «Грег'їт. Командир Чорного лісу». – Олексій Содома](#)

[На Суспільному відбудеться прем'єра документального проєкту «Тиша лиманів». – Оксана Наумова](#)

[«Перетинаючи Окс»: вийшов трейлер документального фільму Світлани Ліщинської](#)

[«Наша Файта»: українська анімація об'єднала творців «Мавки» та чеських фахівців. – Ірина Пташка](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[Вишиті картини майстринь із Дубенщини представили на виставці в Рівному. – Наталія Янчин](#)

Просвітництво

[«Серж Лифар – наочний приклад культурного геноциду»: Анна Лодигіна про балетмейстера, колабораціонізм і викреслену спадщину. – Дарія Гірна](#)

Література. Книговидання

[Книжкова галузь під вогнем – як перейти від втрат до системи спільного відновлення. – Радослава Кабачій](#)

[Творчу майстерню «Аграфка» номінували на Меморіальну премію Астрід Ліндгрєн. – Вероніка Якимець](#)

[Таїсія Наконечна написала книжку про Україну для бельгійського видавництва](#)

Музейна справа

[В Україні запустили онлайн-виставку, де можна прогулятися трипільським поселенням \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

[У Харкові оцифрували релігійні реліквії: що можна побачити онлайн. – Марія Солодовнік, Лариса Говина](#)

[Краєзнавчий музей, що в Острозі, запрошує відвідувачів на відеоекскурсію унікальною виставкою. – Галина Максимчук](#)

[Книгу «Сто експедицій «Баби Єльки» передали історико-культурному заповіднику на Чигиринщину. – Галина Шевченко](#)

Охорона культурної спадщини

[Нові правила для пам'яток культурної спадщини: що зміниться, пояснив Іван Вербицький. – Поліна Горлач](#)

Читання

[Зустріч із Жаданом, музика та книжкові побачення: на Подолі відкривають book.ua](#)

Міжнародне співробітництво

[Одеса та італійські партнери розроблятимуть систему управління культурною спадщиною. – Лада Вербицька](#)

[У Польщі виявили близько 30 останків у місцях поховань загиблих українців – УІНП. – Надія Собенко](#)

[Чому гастрономія стала новою культурною дипломатією України. – Анастасія Попович](#)

Загальні питання

Несприйняття рпц, підтримка Пантеону та шана козацтва: УІНП презентував щорічне соціопитування. – Микола Шмигін

Український інститут національної пам'яті презентував результати соціологічного опитування, покликаного дослідити ставлення українців до історії та державної політики національної пам'яті: звідки українці дізнаються про минуле та як ставляться до Хвилини мовчання, Національного пантеону й заборони рпц. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1108893-nespriiniattia-rpc-pidtrimka-panteonu-ta-sana-kozactva-uinp-prezentuvav-shhoricne-socopituvannia>

Через російську атаку в Луцьку постраждав Музей сучасного мистецтва Корсаків. – Дар'я Лобанок

У Луцьку внаслідок падіння уламків російського реактивного дрона 13 жовтня загорівся дах культурно-розважального центру «Адреналін Сіті». Постраждала частина мистецького проєкту «Космогонія», який створив П. Антип у Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків. Інші зали музею та твори не постраждали. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-lucku-postrazhdala-chastina-mistECKogo-proyektu-kosmogoniya-318346/>

Митці на фронті

«Я знову хочу вживати слово „перемога”», – лідер гурту «Фіолет» Мартинюк про мову, культуру та війну. – Оксана Височанська

В інтерв'ю лідер гурту «Фіолет» та військовослужбовець С. Мартинюк розмірковує про роль культури під час війни, необхідність остаточної українізації суспільства та власний понад дворічний досвід служби в Силах оборони. Музикант закликає відмовитися від російського контенту, ділиться творчими планами та пояснює прагнення знову частіше вживати слово «перемога». Докладніше:

<https://espreso.tv/suspilstvo-ya-znovu-khochu-vzhivati-slovo-peremoga-lider-gurtu-fiolet-martinyuk-pro-movu-kulturu-ta-viynu>

Вшанування пам'яті

В Ужгороді вшанували 180-річчя видатного закарпатського просвітителя Феодосія Злоцького. – Микола Шмигін

У Закарпатському обласному краєзнавчому музеї імені Тиводара Легоцького 13 жовтня відбулися заходи з нагоди 180-річчя від дня народження Феодосія Злоцького – відомого релігійного діяча, письменника, етнографа та історика. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1108831-v-uzgorodi-vsanuvali-180-riccia-vidatnogo-zakarpatskogo-prosvititelja-feodosiia-zlockogo>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Прозріння Європи: ЩО НЕ ТАК із «руськими домами» і чому їх давно

треба закрити | Антоніна. – Домогосподарка Антоніна и Детектор медіа

71 депутат Європарламенту закликав керівництво ЄС закрити російські культурні центри, які досі працюють у 15 країнах Євросоюзу. Під виглядом культурного обміну, популяризації російської мови, літератури та історії ці установи можуть поширювати кремлівські наративи, займатися політичним впливом і навіть шпигунством. У відео йдеться, чому Європа лише зараз почала усвідомлювати загрозу «руських домов»; як росія використовує Пушкіна, Булгакова, радянську ностальгію та культурні заходи для просування своїх інтересів; що відбувається навколо російських центрів у Німеччині, Франції та Молдові та як російська пропаганда роками проникала навіть в українські медіа під виглядом звичайних розмов про книжки та культуру. Докладніше:

https://www.youtube.com/watch?v=uikZJh_rwxE

Медіа

Потураєв: Рада має ухвалити три закони для узгодження медіазаконодавства з нормами ЄС. – Діана Горон

Рада ЄС відкрила ще два переговорні кластери про вступ України до Євросоюзу. У спільній позиції щодо відкриття Кластера 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивне зростання» ЄС наголосив на необхідності для України визначити повне узгодження з Директивою про аудіовізуальні медіапослуги (Audiovisual Media Services Directive, AVMSD) та Європейським актом про свободу медіа (European Media Freedom Act, EMFA) як пріоритетне завдання. За словами голови парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики М. Потураєва, нині до розгляду в Раді повністю готовий законопроект № 12111 «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності медіа», який імплементує в українське законодавство п'ять розділів EMFA, що стосуються, зокрема, прозорості власності медіа, підсилення спроможності суспільного мовника та медіарегулятора. Також нардеп розповів про законопроект № 12253 «Про внесення змін до Закону України про рекламу та інших законів України», який, за його словами, майже готовий, але містить «деякі нюанси щодо правил розміщення реклами». Потураєв нагадав, що шосту умову з переліку вимог Європейської комісії, які Україна мала виконати після отримання статусу кандидата на входження до ЄС, закривали двома законами: Законом України «Про медіа» та пакетом змін до законодавства про рекламу. За словами нардепа, ці два закони забезпечили імплементацию в українське законодавство Директиви про аудіовізуальні медіапослуги, однак вони потребують «ще деяких уточнень», після виправлення яких усе повністю відповідатиме європейським нормам. Потураєв також розповів, що наразі сім робочих груп працюють над третім законопроектом – Європейським актом про свободу медіа, який має бути інтегрований в українське законодавство. Нардеп сказав, що документ готовий уже на 70%, і висловив сподівання, що в листопаді він надійде на розгляд комітету. «Думаю, що це буде один закон, з урахуванням того, що ми частину положень EMFA вже свого часу імплементували в закон № 12111. Тому, власне, плануємо три закони. І, наскільки нам відомо, тому що ми постійно в

контакті з Єврокомісією та Європейською Радою, це повністю закрий наші зобов'язання по кластеру», – повідомив Потураєв. У відповідь на запитання про те, коли на розгляд парламенту можуть бути винесені законопроекти № 12111 та № 12253, нардеп сказав, що це важко передбачити, оскільки зараз Рада голосує за законопроекти, необхідні для отримання макрофінансової допомоги ЄС. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253251/2026-10-14-poturaiev-rada-maie-ukhvalyty-try-zakony-dlya-uzghodzhennya-mediazakonodavstva-z-normamy-ies/>

Креативні індустрії

Starlight Creative увійшла до шортлісту премії GEMA Awards за брендинг каналів «Твоє кіно». – Валерія Буняк

Агенція Starlight Creative увійшла до короткого списку премії GEMA Awards Global 2026 у глобальній категорії «General Entertainment» з брендингом лінійки мовників «Твоє кіно». Візуальна айдентика каналів, створена командою Starlight Creative, змагатиметься з роботами провідних міжнародних брендів за нагороду в номінації «Brand Total Design Package». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253244/2026-10-14-starlight-creative-uviyshla-do-shortlistu-premii-gema-awards-za-brendyng-kanaliv-tvoie-kino/>

Фестивалі

У Граці представлять «Словник війни» Сливинського і класичну українську музику. – Оксана Мамченкова

У листопаді в Граці відбудеться перший Фестиваль українського мистецтва DNIPRO. Це нова ініціатива, що представляє українську літературу, класичну й традиційну музику та водночас створює простір для зустрічей українських і австрійських митців і публіки. У програмі фестивалю заплановано три події 2, 6 і 13 листопада. Частина програми вийде і за межі міста: після події у Граці книжку О. Сливинського «Wörter im Krieg» представлять також у Відні, Зальцбурзі та Санкт-Пельтені. Фестиваль відкриється презентацією книжки та перформативним читанням «Словника війни» («Wörter im Krieg») О. Сливинського. Книжка об'єднує короткі історії людей, чиє життя змінила війна. Відомий український поет і літературознавець зафіксував їхній досвід через слова та особисті свідчення, створюючи портрет суспільства, що живе у війні. Німецький переклад австрійської перекладачки Марії Вайсенбюк вийшов 2023 року. Книжку вже перекладено понад 14 мовами. Другий вечір фестивалю продовжує історію проєкту «Ukrainische Klänge» («Українські звуки»), який ушосте привезе українську музичну культуру до публіки Граца. У 2026 році програма звертається до барокової музики. Поряд із шедеврами Арканджело Кореллі, Георга Фрідріха Генделя та Вольфганга Амадея Моцарта прозвучать твори українських композиторів М. Березовського й Д. Бортнянського. Програма підкреслює як багатство музичної спадщини України, так і її місце в ширшій історії європейської музики. Концерт готується у співпраці з Інститутом старовинної музики Університету

музики та виконавського мистецтва Граца (Kunstuniversität Graz). На фестивалі також виступить львівський ансамбль Terra Barocca під мистецьким керівництвом клавесиністки А. Іванюшенко. Сопрано Т. Міюс уп'яте повернеться до «Ukrainische Klänge». Фінальною подією фестивалю стане виступ гурту FAJNA Folklore Labore. Чотири українські співачки – К. Ерьош, М. Мітич, О. Романів й А. Стаханська – запросять публіку в інтерактивну музичну подорож традиційним українським річним колом. У концерті прозвучать обрядові пісні, тісно пов'язані із сезонними святами, звичаями та традиціями, що впродовж століть супроводжували покоління українців. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/14/773342_gratsi_predstavlyat_slovník.html

Театр

У Києві відбулась прем'єра сценічної постановки опери Бортнянського «Креонт». – Марина Сингаївська

Через ситуацію з безпекою у столиці прем'єру, заплановану на 3 вересня, довелося переносити на жовтень, повідомили організатори постановки. На пресконференції перед театральною прем'єрою, яка відбулася 12 жовтня на сцені Національної музичної академії України, у залі імені Василя Сліпака, диригент-постановник, автор сучасної інтерпретації опери, Артист ЮНЕСКО в ім'я миру Г. Макаренко зазначив, що з нотним матеріалом «Креонта» він працює з 2023 року, «і щоразу відкриваю нові ідеї, закладені композитором. І якщо першу театральну постановку в Чернівцях у 2025 році ми з одностудійцями втілювали як максимально наближену до оригінальної партитури XVIII століття, то київську прем'єру зробили актуальною, динамічною – це опера про українську ідентичність і нашу сьогоденну війну за свободу». За словами Макаренка, «ми поставили сучасну версію опери, водночас зберегли музичний зміст та сутність задуму Бортнянського. Це вимагало нових режисерських підходів, нової пластичної партитури, величезних зусиль солістів, хору і оркестру. Ми хочемо, щоб „Креонт” був не архівною оперою, а саме тою, що звучатиме на кращих сценах світу». Як зазначив режисер-постановник В. Пальчиков, постановка опери-серії здійснювалася у короткі терміни, протягом кількох місяців, репетиції йшли на різних сценах, під час тривоги. «У „Креонті” багато арій, багато номерів, перед нами був виклик: чи зможемо ми зробити її не статичною, а видовищною. Ми додали персонажів, які рефреном ідуть через усю виставу і втручаються абсолютно в усі сюжетні лінії – це боги. Йдеться про сучасний пластичний балет. Тобто в такій консервативній опері у нас на контрасті вплетена сучасна пластика», – сказав режисер-постановник. Перед виставою один із меценатів проекту – директор ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л. І. Медведя МОЗ України», професор М. Проданчук – продемонстрував глядачам розкішне видання партитури опери «Креонт», яку передають в усі національні бібліотеки світу, а також компакт-диск зі студійним записом опери, який вже є на світових стримінгових платформах, зокрема Spotify, Apple Music, YouTube Music, Amazon Music, Deezer та інших. За роки Незалежності вперше українська

опера вийшла у студійному записі на диску і буде доступна для поціновувачів з різних країн, що важливо для утвердження української культурної традиції у світі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/14/773166_kiievi_vidbulas_premiera.html

«Кімната Левчанівської»: виставу створили з архівних документів, прем'єра відбудеться в Луцьку. – Ірина Воротна

17 і 18 жовтня у Луцьку відбудеться прем'єра вистави-дослідження «Кімната Левчанівської», яку готує незалежний театр «Гармидер» за підтримки Українського культурного фонду. У центрі історії – спогади про сенаторку Другої Речі Посполитої, просвітянку Олену Левчанівську та її доньку – Ірину, яка зберегла архів репресованої матері, і до кінця життя сподівалася дізнатися правду про її зникнення й страту. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1109063-kimnata-levcanivskoyi-vistavu-stvorili-z-arxivnix-dokumentiv-premjera-vidbudetsia-v-lucku>

Закарпатський театр драми та комедії представить у жовтні комедію «Коханці напрокат»

Закарпатський обласний театр драми та комедії, що в Хусті, готує третю прем'єру ювілейного, десятого театрального сезону. 18 жовтня глядачам представлять комедію «Коханці напрокат» за мотивами п'єси відомого французького драматурга Марка Камолетті «Граємо в дружню сім'ю». Режисер-постановник – В. Завальнюк. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1108924-zakarpatskii-teatr-drami-ta-komedi-ii-predstavit-u-zovtni-komedi-ii-koxanci-naprokat>

Музика

«Гомін» та музика при свічках: чим здивує органний фестиваль у Львові. – Наталка Горішня

Від 16 жовтня до 22 листопада у Львівському органному залі відбудеться XVI Львівський міжнародний органний фестиваль. Цьогоріч у його межах заплановано 23 події. Серед них – виступи зірок органного мистецтва не лише з України, а й з Литви, Німеччини, Польщі та Франції. Слухачі почують орган з симфонічним оркестром, спільну програму з популярним хором «Гомін», орган при свічках, концерт для всієї сім'ї, а також зможуть відвідати екскурсію. Докладніше:

https://zaxid.net/gomin_ta_muzika_pri_svichkah_u_lvovi_vidbudetsya_organ_niy_festival_n1647805

Анна Трінчер завітає до Львова з оновленою концертною програмою. – Ольга Максим'як

Тур української артистки охопить вісім міст України й триватиме з 16 до 30 жовтня. Докладніше:

https://zaxid.net/anna_trincher_zavitaye_do_lvova_z_onovlenoyu_kontsertnoy_u_programoyu_n1647930

Візуальні мистецтва

Творчий діалог й пам'ять у світлинах: у луцькій Галереї мистецтв відкрили «Осінній салон». – Маша Пилипчук

У Галереї мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України відкрито традиційну звітну виставку «Осінній салон». Експозиція об'єднала 120 робіт від 58 авторів. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1109033-tvorcii-dialog-i-pamiat-u-svitlinax-u-luckii-galereyi-mistectv-vidkrili-osinnii-salon>

У Харкові відкриється виставка «Лелітні потворки». – Олексій Содома

У харківському культурно-громадському центрі DRUK 16 жовтня відкриється виставка «Лелітні потворки», що досліджує емпатію в мистецтві та здатність художника передавати власні емоції через вигаданих героїв. Автор виставки Noctambulism звертається до тем формування сексуальності, травм та самотності. Їх автор розглядає як теми для співчуття і роздумів, так і як приводи для іронії. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/lovely-little-monsters/>

«Сфоткай на пам'ять»: нотатки до «Фотоальбому Донеччини». – Варвара Шпільт

«Фотоальбом Донеччини» є продовженням проєкту «Фотоальбом Луганщини», виданого у серпні 2025 року «Гарелеєю Неотодрешь». З-поміж 7 500 фото, надісланих через опенкол, куратор проєкту В. Прилуцький відібрав знімки шістдесяти восьми авторів, зібравши фотографії у велику фрагментовану мозаїку Донецької області. Над дизайном працювали О. Руденко і М. Прокопенко з креативної агенції DUO. Альбом не претендує на лінійність, конкретний наратив або чітку структуру. Спогади про ландшафт, людей, тварин, документації випускного, весілля, футбольного матчу, сімейної відпустки та уроку фізики переплітаються, плутаються та накладаються. Презентація «Фотоальбому Донеччини» відбудеться 5 грудня у Львівському муніципальному мистецькому центрі. Докладніше:

<https://artslooker.com/sfotkay-na-pam-iat-notatky-do-fotoalbomu-donechchyny/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Хіт Канн від Павліковського, драма Васяновича та швейцарська антиутопія: 10 найкращих фільмів Київського тижня критики

Від 15 по 21 жовтня в київському кінотеатрі «Жовтень» пройде ювілейний 10-й Київський тиждень критики. У Міжнародній секції зібрано чотири вагомні світові прем'єри, окремий блок «Фокус: Україна – Швейцарія», присвячений новітньому альпійському кінематографу, а доповнюють покази національні прем'єри та перевірені часом фестивальні хіти минулих едіцій. Опубліковано детальний путівник головними стрічками програми. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/253243/2026-10-14-khit-kann-vid-pavlikovskogo-drama-vasyanovycha-ta-shveytsarska-antyutopiya-10-naykrashchychkh-filmiv-kyivskogo-tyzhnya-krytyky/>

Документальний фільм українського військового медика покажуть в Амстердамі: які українські фільми ще відібрали на IDFA. – Поліна Горлач

Міжнародний фестиваль документального кіно в Амстердамі (IDFA) оголосив програму 39-го фестивалю, який триватиме з 12 до 22 листопада. До добірки увійшли як фільми від українських режисерів, так і пов'язані з Україною та російсько-українською війною. Загалом у програмі покажуть 253 фільми з 80 країн. У міжнародному конкурсі представлять документальний фільм польсько-німецької режисерки та сценаристки Ельвіри Невієри «Жінки та війна» («Women and War»), створений у копродукції Німеччини, Польщі та України. Програму Luminous присвячено виключно прем'єрам. У ній покажуть документальний фільм українського режисера С. Баженова «Кожна смерть зменшує мене». Стрічку також номіновано на нагороду від Міжнародної федерації кінопреси (ФІПРЕССІ). У секції Best of Fests покажуть зняту на замовлення Суспільного Мовлення документальну стрічку О. Черних «Ілюзія тихої ночі». Секція Frontlight охоплює як реакції на актуальні події, так і портрети митців та дослідження соціальних реалій. Серед фільмів секції – «The Big Boom!» Габріеля Теєдор. Картина розповідає про болгарське місто Казанлик, значна частина мешканців якого працює на військовому підприємстві «Арсенал». Вироблені там кулемети й ракети переважно призначені для України, хоча багато працівників підприємства підтримують путіна. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1427157-dokumentalniy-film-ukrainskogo-vijskovogo-medika-pokazut-u-amsterdami-aki-ukrainski-filmi-se-vidibrali-na-idfa/>

П'ять українських фільмів потрапили до шортлиста Європейської кінопремії. – Дар'я Лобанок

68 стрічок із 40 європейських країн (45 ігрових, 15 документальних та вісім анімаційних фільмів) потрапили до короткого списку 39-ї Європейської кінопремії (European Film Awards). Серед них і 5 українських. До короткого списку ігрових повнометражних фільмів увійшов фільм «За Перемогу» В. Васяновича. До категорії документальних повнометражних фільмів потрапила стрічка «Сліди» А. Коваленко і М. Нікітюк. До короткометражних картин увійшли три проекти: «Пасхальний день» М. Засєєва, «Відкритий світ» художнього дуєту Я. Малащука і Р. Хімея та «Київський торт» М. Лиськова. Номінантів на European Film Awards 2027 оголосять у листопаді, а 39-та церемонія вручення Європейської кінопремії відбудеться 16 січня в Афінах у Греції. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/p-yat-ukrajinskih-filmiv-u-shortlisti-yevropeyskoji-kinopremiji-318357/>

«Хартія» презентує фільм про полковника УПА «Грег'їт. Командир Чорного лісу». – Олексій Содома

До Дня створення Української повстанської армії 2 корпус НГУ «Хартія» створив документальний фільм про полковника УПА Василя Андрусика. Стрічку вже можна переглянути на ютубі. Також 14 і 15 жовтня відбудуться

презентації стрічки у трьох містах України: у Харкові, Львові й Івано-Франківську. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/gregit-movie/>

На Суспільному відбудеться прем'єра документального проєкту «Тиша лиманів». – Оксана Наумова

Фільм режисера В. Бакума і продюсера В. Ладичця розповідає про чотири пори року в Національному природному парку «Тузлівські лимани» під час повномасштабної війни. Прем'єрні покази документального проєкту відбудуться 17–18 жовтня на платформах мовника. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/9523/2026-10-14-na-suspilnomu-vidbudetsya-premiera-dokumentalnogo-proiektu-tysha-lymaniv/>

«Перетинаючи Окс»: вийшов трейлер документального фільму Світлани Ліщинської

Malanka Studios представила трейлер документального фільму «Crossing Ohus» / «Перетинаючи Окс» режисерки С. Ліщинської. Проєкт реалізується за підтримки Українського культурного фонду як міжнародна копродукція України, Швеції та Бельгії. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/peretynaiuchy-oks-treiler-filmu-svitlanylishchynskoi/>

«Наша Файта»: українська анімація об'єднала творців «Мавки» та чеських фахівців. – Ірина Пташка

Студія Animagrad та ужгородська студія «Наша Файта» працюють над 2D-анімацією для підлітків та молодих дорослих, створеною на основі YouTube-проєкту. Вже представлено перший тизер. Креативним продюсером став А. Лукіч, за участі якого розпочалося партнерство студій. До міжнародної команди долучилася чеська студія PFX, яка отримала підтримку кінофонду Чехії. Компанія відома візуальними ефектами для хітів на кшталт «Дивні дива» та «На західному фронті без змін». Співрежисером та супервайзером чеської групи стане аніматор Ян Саска, його роботи двічі потрапляли до короткого списку «Оскара». Ще один партнер – Telescope Animation, що допомагав у розробці сценарію. У центрі сюжету – 30-річний невдаха Сергій Пунько, котрий через помилку ангела смерті – кота Мікі – потрапляє на небеса. Вищі сили повернуть його до життя, якщо він знайде бодай одного чоловіка, якому небайдужий. Пошуки приводять героя на фронт, до підрозділу «Чопські пірати», де переплітаються кохання, війна та закарпатський колорит. Режисер стрічки – досвідчений аніматор і головний сторібордист «Мавки» К. Федоров. Розробку підтримав Європейський фонд солідарності, наразі триває пошук подальшого фінансування. Прем'єру у кінотеатрах заплановано на 2027 рік – до 100-річчя української анімації. Згодом стрічка з'явиться на ТВ та цифрових платформах. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/108700/nasha-fajta-ukrayinska-animacziya-obyednala-tvorcziv-mavky-ta-cheskyh-fahivcziv/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

Вишиті картини майстринь із Дубенщини представили на виставці в Рівному. – Наталія Янчин

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї 13 жовтня відкрито виставку вишитих картин Г. Бабич та її доньки Л. Загальської – майстринь із Дубенщини, які присвятили мистецтву вишивки десятиліття життя. Відвідувачі зможуть побачити 35 робіт, серед яких пейзажі, портрети та ікони. Виставка триватиме упродовж місяця. Докладніше:

<https://dubno.rayon.in.ua/news/1109044-visiti-kartini-maistrin-iz-dubenshhini-predstavili-na-vistavci-v-rivnomu>

Просвітництво

«Серж Лифар – наочний приклад культурного геноциду»: Анна Лодигіна про балетмейстера, колабораціонізм і викреслену спадщину. – Дарія Гірна

Розлоге інтерв'ю з журналісткою А. Лодигіною про видатного киянина С. Лифаря, який став реформатором французького балету ХХ століття та очолював Паризьку оперу. Розмова висвітлює трагедію ідентичності митця, його реформи в Гранд-Опера, складні аспекти біографії під час нацистської окупації та проблему деколонізації і збереження його спадщини. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/serzh-lifar-kim-buv-ukrajinskiy-reformator-francuzkogo-baletu-318351/>

Література. Книговидання

Книжкова галузь під вогнем – як перейти від втрат до системи спільного відновлення. – Радослава Кабачій

На другому «Літературному Ярмарку» в Харкові 28 серпня відбулася фокусна розмова «Книжкова галузь під вогнем: як створити систему спільного відновлення». У ній взяли участь Т. Бережна, віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики України – міністерка культури України; Т. Єгорова-Луценко, голова Харківської обласної ради; Т. Кагановська, ректорка Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Анка Фельдгузен, бізнес-омбудсменка України, німецька дипломатка; С. Жадан, письменник, військовослужбовець і засновник «Літературного Ярмарку»; О. Красовицький, генеральний директор видавництва «Фоліо»; та В. Круглов, генеральний директор видавництва «Ранок». Модерувала дискусію Р. Кабачій, культурна менеджерка, представниця програми «Соціальний капітал» Міжнародного фонду «Відродження». Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhkova-haluz-pid-vohnem-iak-perejty-vid-vtrat-do-systemy-spilnoho-vidnovlennia/>

Творчу майстерню «Аграфка» номінували на Меморіальну премію Астрід Ліндгрєн. – Вероніка Якимець

Творчу майстерню «Аграфка», до якої входять митці Р. Романишин і А. Лесів, номіновано на Меморіальну премію імені Астрід Ліндгрєн

2027 (ALMA, щорічна шведська премія за досягнення в літературі для дітей та юнацтва, заснована урядом Швеції) у категорії «Ілюстратори». Загалом на премію номіновано 227 кандидатів з 80 країн та регіонів. Серед них – автори, ілюстратори, оповідачі та ті, хто популяризують читання. Лавреата оголосять 6 квітня. Його визначить експертне журі з 20 учасників. Для переможця передбачена нагорода в розмірі п'яти мільйонів шведських крон (близько 22 319 665 грн). Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/15/773408_tvorchu_maysternyu_aghrafka.html

Таїсія Наконечна написала книжку про Україну для бельгійського видавництва

Українська письменниця Т. Наконечна написала книжку про Україну нідерландською для бельгійського видавництва Borgerhoff & Lamberigts. Книжка «Het land dat weigert kapot te gaan» («Країна, яка відмовляється ламатися») вийде наприкінці жовтня. «Україна, мій мужній народ, геть від росії, готова до Європи», – йдеться на обкладинці. В анотації на сайті видавництва пишуть, що до повномасштабного вторгнення західноєвропейці майже нічого не знали про Україну, а відтоді країна не зникає з новин, але для бельгійців досі лишається «незнайомкою». Авторка розповідає про українців та їхню культуру, про європейське й російське в Україні, а також про слабкі та сильні сторони країни, яка «мужньо відмовляється схилитися перед воєнним насильством». Докладніше:

<https://chytomo.com/taisii-nakonechna-napysala-knyzhku-pro-ukrainu-dlia-belhijskoho-vydavnytstva/>

Музейна справа

В Україні запустили онлайн-виставку, де можна прогулятися трипільським поселенням (ФОТО). – Микита Кишиневський

Громадська організація «Наша Основа» запустила віртуальну виставку «Україна. Світ Трипілья». Вона дозволяє зануритися в життя та культуру давніх землеробських спільнот, котрі населяли територію сучасної України тисячі років тому. Віртуальний музей поділено на вісім тематичних напрямків, які охоплюють географію, ремесла, житло, господарство, сакральний світ та спадщину трипільців. Користувачі можуть детально роздивитися оцифровані археологічні експонати. В експозиції використано реальні артефакти з колекцій Національного музею історії України та інших закладів. Серед них – відома мальована кераміка, знаряддя праці та стародавні фігурки. Однією з частин проекту є художня 3D-реконструкція трипільського поселення. Відвідувачі можуть «прогулятися» вулицями, зазирнути у двоповерхові будинки та побачити сцени з повсякденного життя давніх людей. Виставка доступна безкоштовно через браузер. Для максимального ефекту занурення розробники також передбачили можливість перегляду через VR-окуляри. Джерело:

<https://shotam.info/v-ukraini-zapustily-onlayn-vystavku-de-mozhna-prohuliatysia-trypilskym-poselenniam-foto/>

У Харкові оцифрували релігійні реліквії: що можна побачити онлайн. –

Марія Солодовнік, Лариса Говина

У Харкові в рамках проєкту «Слобожанський код. Церковна старовина» оцифровано колекції церковних реліквій XVII–XX століть із фондів Харківського історичного музею імені Сумцова. Докладніше:

<https://suspilne.media/kharkiv/1427097-u-harkovi-ocifruvali-religijni-relikvii-slobozansini-so-mozna-pobaciti-onlajn/>

Красзнавчий музей, що в Острозі, запрошує відвідувачів на відеоекскурсію унікальною виставкою. – Галина Максимчук

Державний історико-культурний заповідник Острога підготував для шанувальників історії відеоекскурсію виставкою під назвою «110 історій Острозького замку». У межах відеоекскурсії глядачам демонструють реконструкцію найдавнішої відомої експозиції Острозького замку, відтворену за історичною фотографією, а також унікальні архівні матеріали. Серед оприлюднених експонатів – перша інвентарна книга та книга відгуків музею, документи Братства імені князів Острозьких, рідкісні археологічні знахідки, старовинні ікони й графіка. Окрема частина матеріалу висвітлює складний процес реставрації музейних предметів, показуючи стан пам'яток до та після кропіткої роботи фахівців. Усі 110 історій об'єднано в інтерактивному цифровому форматі, вони розповідають про археологічні відкриття, меценатів, дослідників та музейників різних поколінь. Проєкт реалізовано за фінансової підтримки Українського культурного фонду в межах конкурсної програми «Культура. Регіони». Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/1109048-krajeznavcii-muzei-shho-v-ostrozi-zaproshuje-vidviduvaciv-na-videoekskursiiu-unikalnoi-vistavkoju>

Книгу «Сто експедицій «Баби Єльки» передали історико-культурному заповіднику на Чигиринщину. – Галина Шевченко

Національний історико-культурний заповідник «Чигирин» одержав у подарунок від Етнолабораторії «Баба Єлька» книгу «Сто експедицій „Баба Єлька”», яка нещодавно вийшла у Кропивницькому. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/1108756-knigu-sto-ekspedicii-babi-jelki-peredali-istoriko-kulturnomu-zapovidniku-na-cigirinshhinu>

Охорона культурної спадщини

Нові правила для пам'яток культурної спадщини: що зміниться, пояснив Іван Вербицький. – Поліна Горлач

В Україні запровадили єдині правила визначення того, як використовувати пам'ятки культурної спадщини та їхні території. Вони мають допомогти уникати конфліктів щодо забудови біля історичних об'єктів, визначати, які елементи пам'яток потрібно зберігати, а які можна змінювати, та встановлювати вимоги до відновлення пошкоджених споруд. Про деталі постанови в ефірі «Радіо Культура» розповів перший заступник міністерки культури І. Вербицький. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1427525-novi-pravila-dla-pamatok-kulturnoi-spadsini-so-zminitsa-poasniv-ivan-verbickij/>

Читання

Зустріч із Жаданом, музика та книжкові побачення: на Подолі відкривають book.ua

У Києві на вулиці Спаській, 5, відкривають нову двоповерхову книгарню-кав'ярню book.ua. Офіційне відкриття триватиме з 16 до 18 жовтня. У просторі на 67 місць можна буде придбати художню та дитячу літературу, почитати, попрацювати, випити кави чи авторські коктейлі. Книгарня дружна до відвідувачів із дітьми й тваринами та має генератор для роботи під час відключень електроенергії. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/10/zustrich-iz-zhadanom-muzyka-ta-knyzhkovi-pobachennya-na-podoli-vidkryvayut-book-ua/>

Міжнародне співробітництво

Одеса та італійські партнери розроблятимуть систему управління культурною спадщиною. – Лада Вербицька

Одеська міська рада та Університет Перуджі підписали угоду про партнерство для спільної реалізації ініціативи зі створення сталої інтегрованої системи управління культурною спадщиною міста. Університет Перуджі працюватиме над проєктом у консорціумі з Університетом Генуї. Ініціатива має назву «Розроблення сталої інтегрованої системи управління культурною спадщиною міста Одеси». Її планують реалізувати протягом 36 місяців. Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/1108684-odesa-ta-italiiski-partneri-rozrobliatimut-sistemu-upravlinnia-kulturnoiu-spadshhinoiu>

У Польщі виявили близько 30 останків у місцях поховань загиблих українців – УІНП. – Надія Собенко

Українська експедиція виявила близько 30 останків жертв на території православного кладовища у селі Ласків Люблінського воєводства Польщі, повідомили в Українському інституті національної пам'яті. Виявлено як поодинокі, так і групові поховання українців, які загинули внаслідок нападу підрозділів Армії Крайової та Батальйонів хлопських у березні 1944 року. «Наше спільне завдання – забезпечити гідне вшанування пам'яті всіх загиблих, незалежно від їхнього походження та національності. Адже справжнє примирення починається з поваги до пам'яті кожного, визнання болю іншої сторони та спільного прагнення до порозуміння. Дякую польській стороні за можливість проводити дослідження», – сказав голова УІНП О. Алфьоров. Докладніше:

<https://suspilne.media/1427503-u-polsi-viavili-blizko-30-ostankiv-u-miscakh-pohovan-zagiblih-ukrainciv-uinp/>

Чому гастрономія стала новою культурною дипломатією України. –

Анастасія Попович

«В умовах тривалої повномасштабної війни Україна постійно шукає нові шляхи комунікації зі світом. Оскільки людська психіка поступово звикає до найстрашніших новин, поруч із традиційною дипломатією на перший план виходить культурна. Розвиток української гастрономії як інструменту міжнародного впливу тісно пов'язаний зі стійкістю індустрії всередині країни. Свідченням того, що ресторанний ринок готовий фіксувати нові професійні стандарти, є відновлення галузевих відзнак. Після майже п'ятирічної паузи в Україні відновлюється головна незалежна ресторанна премія „Сіль”. Церемонія нагородження ювілейного, 10-го сезону відбудеться в листопаді 2026 року». Про те, як українська їжа працює на міжнародній арені, розповідають дослідники, шеф-кухарі й культурні менеджери, які належать до складу експертного журі премії. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1427467-comu-gastronomia-stala-novou-kulturnou-diplomatieu-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm